

Биология

PISAга йўналтирилган тест

5 - синф

Ўнгдаги маттни ўқинг. Аминага қайси жисмлар табиий ва қайси бири сунъий эканлигини аниқлашга ёрдам беринг. Рўйхатдаги барча жисмларнинг жадвалини тўлдиринг ва белгилаб.

Маҳсулот	Табиий жисмлар	Сунъий жисмлар
Соябон		
Шоколад		
Ёкут тоши		
Ҳашаротли янтарь тоши		
Хона ўсимлиги хлорофитум		
китоб		
чумолилар фермаси		

Туғилган кунга совға

Аминанинг синфдоши Талантбекнинг туғилган куни 10 октябрь куни. Талантбек Аминани зиёфатга таклиф қилди. Амина ҳар доим синфдошлари учун совғалар танлашга ижодий ёндашган, бунинг учун у жуда қадрланган. Амина дафтарни олди ва қандай қизиқарли нарсаларни олиш учун мумкин бўлган вариантларни ёзишни бошлади. Танлов жуда хилма-хил эди: соябон, китоб, уй ўсимликлари, шоколад, ичида ҳашаротлар бўлган янтарь тоши, агат тоши, чумолилар фермаси.

соябон тош агат

шоколад

ҳашаротлар билан amber

уй ўсимликлари хлорофитум

китоб чумоли фермаси

Туғилган кун совғаси

Ўнгдаги расмга қаранг. Янтарь- қадимги дарахтларнинг асосан игнабаргли дарахтларнинг қотиб қолган қатрони. Ҳашарот янтарь ичида қандай қилиб кириб қолганини тушунтириг.

--	--

<p>Ўнг томонда ёзилган матнни ўқинг</p> <p>Амина чумолилар мураббо томчилари ва лази томчиларини ҳиди билан ажрата олади деган тахминга эга эди. У чумолилар маълум масофада жойлашган бўлса, мураббо томчилари ва лази томчиларини фарқлай оладими ёки йўқлигини билишга қарор қилди, ? Ҳиди ёки ташқи кўриниши биланми? У 5 тадан 2 та тўп чумолиларни танлаб олди ва уларни мураббо ва лази томчиларидан бир хил масофа узокликда қўйиб юборди. Чумолиларнинг қандай хатти-ҳаракати тахминни тасдиқлади? Жавобингизни тушунтиринг</p>	<p>Туғилган кун совғаси</p> <p>Амина Талантбекнинг туғилган кунига чумолилар фермасини совға қилишга қарор қилди. Амина ошхонада ўтирганида, деворда чумолини кўрди. У оғзида нимадир кўтариб кетаётган эди. Эҳтимол, у стол устидан бир томчи қулупнай мураббо топиб олгандир. Амина укаси яқинда чой ичганини эслади. Мураббо банканинг ёнида бир пиёла лази (майдаланган ва қовурилган қизил қалампир) бор еди. Қизик деб ўйлади Амина, стол устида мураббо томчилари ва лази томчилари бор, чумоли уларга нима кераклигини қандай ажратганига ҳайрон бўлди.</p>
---	--